

Yksityisen varhaiskasvatuksen laadun valvonta Vantaalla/ EL-H

VD/3013/05.10.00.03/2019

Varhaiskasvatus toteuttaa yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaa Varhaiskasvatuslain 53 §:n mukaisesti ensisijaisesti antamalla palvelujen tuottamisessa tarpeellista ohjausta ja neuvontaa sekä seuraamalla toiminnan kehitystä ja laatua yhteistyössä palvelujentuottajan kanssa.

Yksityistä varhaiskasvatusta ohjaavat Varhaiskasvatuslaki (540/2018) ja opetushallituksen kuntia velvoittavat Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (2018). Kunnallisella tasolla toimintaa ohjaa Vantaan varhaiskasvatussuunnitelma (2017). Lisäksi Vantaalla yksityistä varhaiskasvatusta ohjaavat opetuslautakunnan hyväksymä Varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirja (2018) sekä Yksityisen varhaiskasvatuksen käsikirja.

Valvonta ennen toiminnan käynnistymistä

Yksityisen päiväkodin perustaminen edellyttää rekisteröitymistä aluehallintovirastolle. Perhepäivähoidon osalta kunta toimii rekisterinpitäjänä. Rekisteröinti on palveluntuottajiin kohdistuvaa ennakoivaa valvontaa. Sen yhteydessä palvelutuotannon edellytykset tutkitaan laajasti.

Terveys- ja sosiaaliviranomainen valvoo päiväkoteja terveys- ja sosiaalilain (763/1994) perusteella. Rakennuslupavaiheessa terveys- ja sosiaaliviranomainen antaa lausunnon tilojen soveltuvuudesta varhaiskasvatustoimintaan. Tiloihin tehdään tarkastus kolmen kuukauden kuluessa toiminnan aloittamisesta ja jatkossa ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman mukaisesti. Tarvittaessa terveys- ja sosiaaliviranomainen antaa ennen toiminnan aloittamista lausunnon. Lausunto voidaan antaa asiakirjojen tai tiloista tehtävän tarkastuksen perusteella.

Pelastusviranomainen suorittaa tiloihin pelastuslain (379/2011) mukaisen palotarkastuksen ja antaa lausunnon tilojen soveltuvuudesta varhaiskasvatustoimintaan. Tämän jälkeen palotarkastukset toteutetaan päiväkodeissa joka kolmas vuosi.

Varhaiskasvatuksen viranomainen tarkastaa ja antaa lausunnon varhaiskasvatuspaikasta ennen toiminnan aloitusta ja varmistaa, että toimintaympäristö ja suunniteltu toiminnan sisältö vastaavat varhaiskasvatukselle asetettuja vaatimuksia.

Toimintaa puoltavat viranomaislausunnot ovat edellytys varhaiskasvatustoiminnan käynnistymiselle ja toiminnan rekisteröinnille aluehallintovirastoon.

Valvonta toiminnan aikana

Yksityisen varhaiskasvatuksen valvonta toiminnan aikana on uuden varhaiskasvatuslain myötä entistä korostuneemmin ensisijaisesti kunnan tehtävä. Kunta voi järjestää valvonnan haluamallaan tavalla, eikä siitä raportoida aluehallintovirastolle.

Varhaiskasvatuslain 55 §:n mukaan valvontaviranomainen voi tarkastaa varhaiskasvatuksen järjestäjän ja palveluntuottajan tässä laissa tarkoitetun toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät toimipaikat ja toimitilat. Hallintolain 39 §:n mukaan tarkastuksen aloittamisajankohta on ilmoitettava asianosaiselle. Tarkastus voidaan kuitenkin tehdä ennalta ilmoittamatta, jos ilmoittaminen vaarantaisi tarkastuksen tarkoituksen toteutumisen. Tarkastuksista on laadittava pöytäkirja.

Vantaalla kunnan ja yksityisen toimijoiden yhteistyö on tiivistä ja varhaiskasvatusta toteutetaan kunnallisen varhaiskasvatuksen linjausten mukaisesti. Varhaiskasvatuspäälliköt vastaavat yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnan toteuttamisesta suomen- ja ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa. Yksityisen perhepäivähoidon valvonta kuuluu kunnallisten päiväkotien johtajille, joiden johtamiskokonaisuuteen kuuluvat myös kunnalliset perhepäivähoitajat.

Varhaiskasvatuspäällikkö tekee vuosittain vähintään 1 ohjaus- ja neuvontakäynnin yksityiseen päiväkotiin ja ryhmäperhepäiväkotiin. Valvontakäynti on varhaiskasvatuslain mukaisesti ensisijaisesti varhaiskasvatuksen järjestäjille annettavaa ohjausta ja neuvontaa. Vuosittaiset käynnit sovitaan yhdessä palveluntuottajan kanssa ja lain mukaan ne on ilmoitettava etukäteen.

Yksikön lapsi- ja henkilöstötilanteen tarkastelu, omavalvontasuunnitelma, toimintasuunnitelman toteutumisen arviointi, oppimisympäristön arviointi sekä ohjauskäynnillä käytävä teemallinen keskustelu ja tehdyt havainnot muodostavat kokonaisuuden, jonka avulla arvioidaan ja varmistetaan, että varhaiskasvatuspalvelu täyttää sille asetetut vaatimukset.

Vuosittaisten käyntien lisäksi varhaiskasvatuspäällikkö, varhaiskasvatuksen asiantuntija ja palveluntuottajat tekevät tiivistä yhteistyötä toiminnan kehittämiseksi, ja järjestävät yhteisiä tapaamisia ja koulutustilaisuuksia.

Mikäli asiakaspalautteet tai muu palaute antaa aihetta, varhaiskasvatus valvoo yksikköä tehostetusti. Viranomaisen edellyttää palveluntuottajaa kiinnittämään huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen. Mikäli palveluntuottaja ei toteuta sovittuja toimenpiteitä, voidaan ryhtyä erityiseen valvontamenettelyyn. Valvontamenettelyn toimenpiteitä käytetään pääsääntöisesti vain, jos ne arvioidaan asian kiireellisuuden tai asian vakavuuden vuoksi välttämättömäksi. Toimenpiteistä on ilmoitettava aluehallintovirastolle tapauskohtaisesti.

Valvontamenettely voi johtaa varhaiskasvatuslain 55-58 §:n mukaisiin seuraamuksiin

1. hallinnollisena ohjauksena huomion kiinnittäminen ja huomautuksen antaminen
2. määräyksen antaminen
3. uhkasakon asettaminen (varhaiskasvatusrikkomus)
4. toiminnan keskeyttäminen tai käyttökielto

Yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnan kehittäminen Vantaalla

Aluehallintovirasto valvoo kunnan ja yksityisten palveluntuottajien tuottamaa varhaiskasvatusta ilmoitusten ja esiin tulleiden epäkohtien perusteella. Aluehallintovirasto on ilmoittanut tavoitteekseen lisätä ennakkollista valvontaa ja valmistelee ilmoituksensa mukaan vuoden 2019 aikana valtakunnallista valvontasuunnitelmaa.

Vantaan varhaiskasvatus on jo käynnistänyt yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnan kehittämistoimenpiteet. Valvontakäyntien sisältöä kehitetään ja yksikön toimintasuunnitelmiin sisältyvää raportointia parannetaan. Valvontakäynnin sisältöjä tarkennetaan ja erityisesti kiinnitetään huomiota lasten ja henkilöstön välisen suhdeluvun toteutumiseen.

Kehittämistoimenpiteenä on toteutunut myös Vantaan rakennusvalvonnan ja varhaiskasvatuksen yhteistyöneuvottelu. Yhteistyössä on selkeytetty tilannetta vastuiden ja tiedottamisen osalta.

